

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. De Traditionibus: & an sint infallibilis regula Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

VI. Objicies tertio: Quædam à scriptore canonico aliquando ex proprio spiritu Scripturæ interferi, quæque divinâ inspiratione ac spiritu videntur indigna, qualia sunt familiares quædam salutationes in Epistolis Apostolorum, Tobiam habuisse canem, & id genus alia: si ergo aliqua in Scripturâ sint purè humana, seu proprio spiritu à scriptore illo exarata, unde nobis constabit omnia non esse hujusmodi, sicque nihil certum & infallibile in Scripturâ habebimus.

VII. Respondetur nihil omnino esse in Scripturâ quod spiritu humano & proprio exaratum sit, sed quicquid in eâ est, procedit à Spiritu Sancto, & ex illius instinctu & inspiratione scribitur. Semper ergo scriptio est ex inspiratione divinâ, quamvis factum vel statutum non sit semper peculiari modo à Spiritu Sancto. Hoc constare videtur ex illo Apostoli primæ ad Corinthios 7. vers. 10. & 12. ubi de nonnullis dicit: *Fræcipio non ego, sed Dominus*: de aliis verò: *Ego dico, non Dominus*: & hoc tamen & illud ex Spiritu Sancti inspiratione est literis ab Apostolo mandatum.

VIII. Objicies quarto: Regula uniformis semper & eadem esse debet, Scriptura autem tum ob varias in diversâ idiomata translationes, tum differentes in eadem linguâ lectiones varia videtur, ergo adhiberi nequit pro regulâ uniformi. Respondetur, Concilium Tridentinum ut difficultati, quæ ex varietate diversarum Scripturæ editionum, lectionum, & translationum oritur, occurreret, hanc edidit sanctionem sess. 4. §. 2. *Statuit & declarat (Sancta Synodus) ut hec vetus, & vulgata editio, qua longo tot seculorum usu in ipsâ Ecclesiâ probata est, in publicis lectionibus, disputationibus, prædicationibus, & expositionibus præ authenticâ habeatur, & ut nemo illam rejicere, quovis prætextu audeat vel præsumat.*

SECTIO TERTIA.

De Traditionibus: & an sint infallibilis regula Fidei.

I. TRADITIO, ut vox ipsa sonat, est quid datum seu traditum: in præsentî verò significat doctrinam ad religionem spectantem, quæ nec ab Hagiographis nec Ecclesiâ sit scripta, qua de causâ vocatur Verbum Dei non scriptum. Si ergo à Christo immediatè profecta sit, dicitur traditio divina; si ab Apostolis, ut est illa, quod scilicet bigamus non sit ordinandus, appellatur Apostolica; si denique ab Ecclesiâ, Ecclesiastica. Traditiones verò Apostolorum & Ecclesiæ ad religionem pertinentes sunt etiam Verbum Dei, utpote à Deo ipsis inspiratæ, juxta illud Matthæi 10. vers. 20. *Non enim vos estis qui loquimini, sed spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis*: quæ proinde sunt etiam regula infallibilis Fidei, non minus quam Scriptura ipsa. Hæc porro traditiones partim doctrinales sunt, partim morales.

II. Dari itaque in Ecclesiâ hujusmodi traditiones constans est Catholicorum omnium sententia contra nostri temporis sectarios. Probatur primò ex illo Epistolæ 2. D. Pauli ad Thessalonicenses, cap. 2. vers. 14. *Itaque fratres siate, & tenete traditiones, quas didicistis sive per sermonem, sive per Epistolam nostram.* Idem ostenditur ex illo 1. ad Corinthios cap. 11. vers. 2. *Laudo vos*

fratres, quod per omnia mei memores estis; & sicut tradidi vobis, præcepta mea tenetis. Plura sacre Scripturæ ad hanc veritatem probandam testimonia videri possunt apud Tannerum hic, Disp. 1. q. 5. dub. 3. numero 98. & 99.

Hoc insuper in variis Conciliis definitur, ut in septimâ Synodo; Actione secundâ, in quintâ Synodo Constant. Act. 10. & jam novissimè in Concilio Tridentino, sessione quartâ. Accedunt Patres, qui non semel hanc veritatem nobis aperitissimè tradunt: unde S. Augustinus Epistolâ tertiâ, & 86. & libro secundo contra Julianum, de Patribus loquens sic habet: *Quod invenimus in Ecclesiâ, tenuerunt, & quod à suis Patribus didicerunt, nobis tradiderunt, & à nobis idem faciendum S. Doctor esse affirmat.* Idem docet Sanctus Irenæus libro 3. cap. 3. & 4. S. Dionysius, Chrysostomus, Cyprianus, & alii: omnium autem clarissimè S. Basilius libro de Spiritu Sancto, cap. 7. ubi cum dixisset quædam dogmata esse scripta, quædam ex traditione Apostolorum, sic subjungit: *Vtraque parem vim habent adpietatem.* Capite etiam 29. ait: *Apostolicam esse, etiam traditionibus non scriptis inhaerere.*

Deinde ante Moysen nulla erat Scriptura, & nihilominus erat Fides, & varia ob auctoritatem divinam credebantur: quod etiam contigit post Christum, octo illis annis antequam S. Mattheus, qui fuit primus scriptor canonicus, scripsit Evangelium, ergo illis temporibus traditio erat certa regula Fidei, ergo etiamnum est in iis rebus, quæ in Scripturâ non exprimuntur, qualia sunt quod ipsa Scriptura sit authentica, quod dies Dominicus celebrandus sit loco Sabbathi, Sanctissimæ Matris Dei perpetua virginitas contra Helvidium, & alia, quæ Fide certa habentur, & tamen in Scripturâ non reperiuntur, ut est manifestum.

Dices primò: In ipsamet Scripturâ variis locis prohibetur, ut Deuteronomii 4. & Apocalypsis 22. vers. 18. ne quis aliquid Scripturæ tantquam doctrinam Fidei adjiciat; sed secundum nos traditiones sunt hujusmodi, ergo. Respondetur primò, illis locis aliud non prohiberi, quam nequid Scripturæ addatur tantquam pars illius, traditiones autem hoc modo non adduntur, sed ut quædam præter ea, quæ in Scripturâ sunt, credenda & observanda. Deinde locis illis solum prohibetur ne quidquam Scripturæ addatur ei contrarium, quodque sensum illius mutet & corrumpat: & hujusmodi traditiones vocantur in divinis literis traditiones hominum, non verò illæ, de quibus hic loquimur, quæ nimirum vel à Christo, vel Apostolis, vel Ecclesiâ auctoritate divinâ credendæ fidelibus proponuntur.

Dices secundò: Hinc plurimum de dignitate Scripturæ detrahi, ejusque excellentiæ derogari, utpote quæ diminuta censetur, si quidquam ad fidem pertinens, seu quod necessarium est ad credendum, in eâ non contineatur. Imo hoc expressè videtur contra Apostolum 2. ad Timotheum tertio, vers. 18. & Sanctos Patres asserentes Scripturam sufficere ad salutem. Respondetur, non velle Patres omnia omnino credenda, quæ ad salutis consecutionem conferunt, in Scripturâ explicitè contineri, sed præcipua tantum Fidei mysteria, quæque capita ac fundamenta sint unde alia deducantur: novum enim Testamentum brevi & conciso modo est scriptum, qua de causâ, ut notat Suarez, à Patribus appellatur *Verbum abbreviatum*. Deinde Scriptura non probat expressè se esse Scripturam, sed hoc habetur ex traditione

III. Ex Concilio & Patribus ostenditur dari traditiones non scriptas.

Varia sanctorum Patrum testimonia.

IV. Diversæ temporibus traditio fuit certa regula Fidei.

Multa creduntur etiam solum traditionum.

V. Traditiones non adduntur Scripturæ ut partes illius, sed ut aliqua præter ea; quæ in Scripturâ sunt, credenda.

Quoniam traditiones in Scripturâ vocantur traditiones hominum.

VI. Non est necessarium ut omnia plane, quæ ad salutem obtinendam conferunt, habeantur in Scripturâ.

Quare Scriptura vocatur Verbum abbreviatum.

Tom. II. traditione seu definitione Ecclesiæ juxta illud S. Augustini: Ego Evangelio non crederem, nisi Ecclesiâ me moveret auctoritas; ergo omnia non habentur in Scripturâ, sed quædam aliunde defuntur.

VII. Quod verò à nonnullis obijcitur, traditiones variis incommodis esse expositas, earum siquidem facile obliviscuntur homines, suntque mutationi obnoxia, & id genus alia, ergo non videntur habere certitudinem & infallibilitatem Fidei. Respondetur, ex naturâ rei eadem incommoda circa Scripturam accidere posse, ac circa traditiones, tum ob diversitatem lingua-

rum in quas transfertur, variasque in eodem idiomate lectiones: tractu etiam temporum amitti sancti libri possunt, & corrumpi. Sicut ergo de Scripturâ, ita etiam de Traditionibus providet Deus ne hæc incommoda circa illas accidant.

Quæres: Unde dignosci possint traditiones divinæ à traditionibus hominum, seu veræ à supposititijs? Respondetur, variis modis hoc fieri posse, nempe ex consensu Patrum, ex communi fidelium conspiratione, & quod caput est, ex Ecclesiæ, quæ columna est & firmamentum veritatis, definitione.

VIII. Unde Traditiones veræ discernantur à supposititijs.

Seculâ Spiritus sancti assistentiâ eadem sunt incommoda circa Scripturam, ac circa Traditiones.

DISPUTATIO VIGESIMA PRIMA.

De Ecclesiâ.

INFALLIBILES regula Fidei, ut Disputatione præcedente ostendimus, in duplici sunt genere; alia enim sunt viva seu animata, alia inanimata: de his jam dictum est: de vivis autem, cum hic proprius sit de iis disputandi locus, nunc agemus, & primò de Ecclesiâ, cujus viva, visibilis & infallibilis auctoritas omnino est necessaria tum ad verum sacra Scripturæ sensum nobis tradendum, & ea qua credenda sunt ritè proponenda, tum ad difficultates & controversias, qua identidem oriri solent terminandas ac decidendas.

SECTIO PRIMA.

Sitne ad res Fidei viva aliqua, & animata regula necessaria.

I. Viva & visibilis regula necessaria declaratur.

CONSTANS est Orthodoxorum omnium sententia vivam aliquam & visibilem regulam planè esse necessariam. Ratio est; quòdiana enim constat experientiâ varias in rebus Fidei oriri controversias, etiam circa Scripturam, quæ proinde Scripturâ dirimi non possunt, maxime cum ut supra vidimus sit obscura: viva ergo aliqua regula, quæ has lites dirimat, ac finem tot controversiis imponat, est necessaria, nempe Ecclesiâ, utpote quam nos audire jubet Christus, ejusque judicio stare; nec enim sine hujusmodi aliquâ auctoritate debitum Ecclesiæ regimen potest consistere. Hinc S. Hieronymus contra Luciferianum: Si, inquit, non sit in Ecclesiâ una eminentis potestas, tot futura sunt schismata, quot sacerdotes. Plura hac de re numero sequente.

Sine hac regula stare rectum regimen non potest.

II. Scriptura, quæ quid dicant se-

Heretici nihilominus ut judicium Ecclesiæ subterfugiant, negant ullam vivam regulam esse necessariam, sed scripturam autem unicam esse

normam & regulam Fidei, utpote quam claram esse docent, & ad omnes omnino Fidei controversias decidendas abundè per se sufficere. Sed, ut Disputatione præcedente, sectione secundâ ostensum est, Scriptura, quicquid dicant sectarij, est obscura, quod aperte ostenditur ex tot tamque diversis ejusdem interdum loci interpretationibus, summâque inter doctissimos etiam viros, ipsosque adeo Ecclesiæ Patres de Scripturæ sensu & intelligentiâ sententiârum diversitate; unde & sese invicem hac de re frequenter consulebant, ut ex variis Sancti Hieronymi & S. Augustini scriptis mutuo de hoc ipso argumento literis constat.

Clarè, non est clara, nec apta per se regula Fidei.

Scripturâ obscuritatem agnoscunt sancti Patres.

Idem insuper clarissimè ostendit ipsorum etiam sectariorum de Scripturæ sensu inter se dissenso, ubi quot capita, tot ferme sunt sententiæ, miræque hac in parte inter se digladiantur: unde de illis quatuor verbis: Hoc est corpus meum, incredibile est quot, quàmque diversæ, imo oppositæ inter eos sint sententiæ: quod etiam de alijs Scripturæ locis est manifestum, de quibus gravissima passim apud ipsos dissidia ac disceptationes videmus, alijs alios acerrimè impugnantibus, & ignorantiam in sacrarum literarum expositione, ac cæcitatem exprobrantibus. Sicque dum faciam Scripturam, quam Sole clariorem esse dicunt,

III. Ignorantiam sibi invicem & cæcitatem exprobrant heretici.